

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет музичного мистецтва
Кафедра музикознавства, фольклору та музичної освіти

НАВЧАЛЬНА (ПРОПЕДЕВТИЧНА) ПРАКТИКА

Методичні рекомендації
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності
А14 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)

*Ухвалено кафедрою музикознавства, фольклору та музичної освіти
Факультету музичного мистецтва РДГУ
(протокол №1 від 14 січня 2025 року).*

*Друкується за рішенням навчально-методичної комісії
Факультету музичного мистецтва РДГУ
(протокол №2 від 5 лютого 2025 року).*

Н 15 Навчальна (пропедевтична) практика: методичні рекомендації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) / упоряд. О. О. Гумінська, Т. Ю. Прокопович. Рівне: РДГУ, 2025. 34 с.

Рецензенти:

кандидат педагогічних наук, зав. кафедри музикознавства, фольклору та музичної освіти РДГУ Тетяна КРИЖАНОВСЬКА,
вчитель-методист, спеціаліст вищої категорії, вчитель музичного мистецтва Рівненського ліцею «Гармонія» Інна ОПАНАСЕЦЬ

Методичні рекомендації укладено відповідно до чинної Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Комплекс робочих матеріалів охоплює всі етапи проходження навчальної практики у відповідності до мети і завдань освітнього компоненту.

Навчально-методичне видання рекомендовано для викладачів-методистів та здобувачів вищої освіти, учителів ЗЗСО, які забезпечують проходження навчальної (пропедевтичної) практики.

ЗМІСТ

Вступ	4
Мета і завдання практики	4
Очікувані результати проходження практики	5
Етапи проходження та зміст навчальної практики	7
Обов'язки організаторів практики і здобувачів-практикантів	9
Звітна документація: вимоги до написання й оформлення	11
Система оцінювання досягнень здобувачів-практикантів	13
Рекомендована література	15
Додатки	17
<i>Додаток А Титульна сторінка папки-звіту</i>	<i>17</i>
<i>Додаток Б Зразок плану навчальної практики</i>	<i>18</i>
<i>Додаток В. Щоденник практики</i>	<i>19</i>
<i>Додаток Г. Бланк аналізу уроку музичного мистецтва</i>	<i>22</i>
<i>Додаток Д. Пам'ятка практиканту</i>	<i>23</i>
<i>Додаток Е. План аналізу музично-просвітнього заходу</i>	<i>24</i>
<i>Додаток Ж. Бланк аналізу позаурочної роботи</i>	<i>25</i>
<i>Додаток К. Бланк аналізу заняття музичного гуртка</i>	<i>26</i>
<i>Додаток Л. Зразок плану-конспекту уроку музичного мистецтва ..</i>	<i>27</i>
<i>Додаток М. Основні вимоги та рекомендації до написання анотації на підручник</i>	<i>28</i>
<i>Додаток Н. Перелік орієнтовних тем індивідуально-дослідних завдань</i>	<i>29</i>
<i>Додаток П. Блан звіту з навчальної практики</i>	<i>30</i>
<i>Додаток Р. Інструкція з техніки безпеки</i>	<i>31</i>

ВСТУП

Навчальна (пропедевтична) практика зі спеціальності є компонентом освітньо-професійної програми підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіти (Музичне мистецтво), однією з форм практично-професійної підготовки майбутнього учителя музичного мистецтва. Її організація і проведення забезпечує кафедра музикознавства, фольклору та музичної освіти.

Програма навчальної (пропедевтичної) практики укладена з урахуванням методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо складання програм практики здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти України, з дотриманням вимог «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міносвіти України від 24.09.2010р., Положення про практики у Рівненському державному гуманітарному університеті (протокол засідання Вченої ради РДГУ №10 від 27.11.2018р.).

База практики – Рівненський ліцей «Гармонія» (Угода між РДГУ та Рівненським ліцеєм «Гармонія»)

Навчальна (пропедевтична) практика зі спеціальності проводиться на 2 курсі (4 семестр) з відривом від навчання.

Обсяг навчальної практики складає 2 тижні (3 кредити, 90 год.).

Кількість модулів – 2.

Форма контролю – недиференційований залік.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважної причини або не отримали заліку, можуть бути відраховані, як такі, що мають академічну заборгованість в порядку, передбаченому Статутом університету та Положенням про практику.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ (ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ) ПРАКТИКИ

Мета практики: закріплення та поглиблення здобувачами вищої освіти теоретичних знань, умінь й навичок, ознайомлення їх зі специфікою майбутньої спеціальності, отримання первинних професійних знань та умінь із фахової (професійної) дисципліни (методика музичної освіти), формування потреби постійного саморозвитку.

Завдання практики:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із специфікою роботи вчителя музичного мистецтва, вивчення основних документів, якими регламентується його педагогічна діяльність;
- аналіз форм і видів урочної та позаурочної діяльності, форм та методів, які активізують інтелектуальну, емоційно-вольову, духовну, психічну сферу особистості;
- ознайомлення з навчальним матеріалом, ресурсним забезпеченням уроків музичного мистецтва;
- вивчення методики проведення уроку музичного мистецтва, організації різних форм та видів музичної діяльності на уроці;

- вивчення системи позаурочної роботи з музичного мистецтва в ЗЗСО;
- оволодіння навичками педагогічного спостереження, аналізу, оцінки освітнього процесу;
- розвиток вміння самоаналізу та самооцінки;
- усвідомлення сутності роботи вчителя музичного мистецтва, власної ролі в освітньому процесі;
- формування інтересу до професії вчителя музичного мистецтва.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Результатом навчальної (пропедевтична) практики є формування **загальних компетентностей** майбутніх вчителів музичного мистецтва:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 01. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, суспільну мультикультурність (культурна компетентність).

ЗК 02. Здатність до творчої самореалізації (культурна компетентність).

ЗК 03. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, міжпрофесійного спілкування (соціально-партнерська компетентність).

ЗК 04. Здатність організовувати роботу на засадах поваги до громадянських прав і свобод людини (громадянська компетентність);

ЗК 05. Вміння виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї, проявляти ініціативність, підприємливість (підприємницька компетентність).

ЗК 07. Здатність приймати обґрунтовані та ефективні рішення у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків (лідерська компетентність).

Результатом навчальної практики є формування **спеціальних (фахових) компетентностей**:

ФК01. Здатність до розуміння значення мистецтва у сучасному суспільстві; сприяння збагаченню вітчизняної музичної культури (культурницька компетентність).

ФК02. Здатність до реалізації особливостей змісту та організаційно-методичної специфіки музичної освіти (інтегрованого курсу «Мистецтво») (предметно-методична компетентність).

ФК04. Здатність забезпечувати виконання виробничих (освітніх) завдань з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей учнів на засадах чинних стандартів і нормативно законодавчої бази освітньої діяльності (предметно-методична компетентності).

ФК05. Здатність узагальнювати, інноваційно переосмислювати та творчо використовувати досягнення музичної культури (мистецтва, педагогіки), знаходити оптимальні рішення щодо їх теоретичного, методичного, виконавського впровадження у освітній процес (предметно-методична, інноваційна компетентності).

ФК06. Володіння методологією музично-педагогічної діяльності у галузі освіти, навичками її традиційного та інноваційного інтерпретування у

професійній діяльності викладача (предметно-методична, інноваційна компетентність).

ФК07.Здатність виявляти та реалізовувати педагогічний потенціал мистецтва, зокрема музичного в контексті освітнього процесу; оволодіння засобами художньо-образного впливу на суб'єктів навчальної діяльності (предметно-методична компетентність).

ФК08. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, здібностей, можливостей, інтересів (інклюзивна компетентність).

ФК09. Здатність організовувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці (здоров'язбережувальна компетентність).

ФК10.Володіння елементами методик організації і здійснення наукової діяльності (інноваційна компетентність).

ФК11.Здатність вирішувати варіативні музично-естетичні завдання на основі сучасних технологій навчання, експериментальних програм, тощо викладача (інноваційна компетентність).

ФК12.Здатність до планування та організації освітнього процесу, розроблення та керування освітніми проєктами; створення освітніх осередків (проєктувально-прогностична компетентність).

ФК13.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, визначати умови та ресурси професійного розвитку (здатність до навчання впродовж життя).

ФК14.Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати власні професійні потреби (рефлексивна компетентність)

ФК15.Здатність до аналізу та оцінювання результатів діяльності учнів; забезпечення їх самоаналізу та самооцінювання (оцінювально-аналітична компетентність).

ФК16.Володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій (інформаційно-цифрова компетентність).

У результаті проходження навчальної практики здобувач вищої освіти повинен:

ПРН01.Знати форми і методи організації освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти.

ПРН03.Знати та розуміти теоретичні основи та проблеми сучасної мистецької, зокрема музичної педагогіки.

ПРН04.Знати зміст суміжних предметів, що стосується методик викладання у закладах загальної середньої освіти та дитячих позашкільних закладах.

ПРН05.Володіти провідними педагогічними технологіями, інноваціями в галузі сучасної мистецької, зокрема музичної освіти.

ПРН06. Розуміти специфіку педагогічної співпраці із учнівською аудиторією, зокрема основи музично-виконавської, ораторської майстерності.

ПРН07.Знати та використовувати основні принципи осмислення проблем навчальної та професійної діяльності на межі предметних галузей.

ПРН08.Знати закономірності процесу організації і проведення педагогічних досліджень.

- ПРН09.Використовувати загальні засади нормативно-правової бази освітньої діяльності в аспектах організації, регулювання та обліку освітньої діяльності.
- ПРН10.Застосовувати методи формування у здобувачів освіти основ загальнолюдської моралі.
- ПРН11.Здійснювати освітню діяльність, визначати ступінь і глибину засвоєння здобувачами освіти програмного матеріалу, формувати навички самостійного навчання.
- ПРН12.Володіти сучасними засобами пошуку і обробки та педагогічної інтерпретації наукової інформації.
- ПРН13.Використовувати прогресивні підходи до керівництва навчальною, суспільною і художньо-творчою діяльністю.
- ПРН14.Володіти основними складовими виконавської підготовки (розуміння змісту та форми твору, відтворення його образної концепції, реалізація його педагогічних можливостей).
- ПРН15.Володіти основними видами інструментально-виконавської діяльності (читання з нотного аркуша, транспонування, створення акомпанементу тощо).
- ПРН16.Використовувати міжпредметну інтеграцію в умовах освітнього процесу.
- ПРН17.Впливати на цілісний художній та музичний розвиток здобувачів освіти (в інтелектуальній, емоційно-ціннісній, практичній складових).
- ПРН18.Здійснювати музично-просвітницьку діяльність, пропагувати кращі зразки мистецтва, сприяти розвитку вітчизняного музичного мистецтва.
- ПРН19.Здійснювати професійне самозростання на основі сучасного прогресивного педагогічного досвіду.
- ПРН20.Ефективно використовувати мультимедійні засоби навчання.
- ПРН24.Оволодіти здатністю до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.
- ПРН25.Оволодіти здатністю відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики

ЕТАПИ ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Організаційний етап.

Ознайомлення зі специфікою роботи навчального закладу.

Навчальна практика здобувачів освіти організовується деканатом факультету музичного мистецтва та кафедрою музикознавства, фольклору та музичної освіти на підставі наказу ректора РДГУ.

Студенти беруть участь у настановчій конференції, на якій роз'яснюються завдання, зміст, план практики та порядок її проходження, вимоги до заліку, інструктаж з техніки безпеки.

Зміст і обсяг роботи студентів на практиці розраховані на 36-годинний робочий тиждень. Під час практики студенти організовують свою діяльність відповідно до вимог Статуту закладу загальної середньої освіти, дотримуються Правил внутрішнього розпорядку ЗЗСО, виконують розпорядження адміністрації освітнього закладу та керівників практики.

Практиканти знайомляться із закладом загальної середньої освіти,

адміністрацією, вчителем музичного мистецтва, учнями і вчителями, ознайомлюються з розкладом уроків музичного мистецтва, розкладом дзвінків, складають індивідуальний план роботи.

Основний етап

Студенти вивчають конкретні умови організації освітнього процесу у закладі освіти (кабінет мистецтва, його наповненість дидактичним, методичним матеріалом, технічними засобами навчання, музичними інструментами, календарні плани вчителя музичного мистецтва, підручники, хрестоматії).

Практиканти спостерігають за освітнім процесом у закріпленому класі; аналізують форми й види урочної та позаурочної діяльності з музичного мистецтва, форми та методи, які активізують когнітивну, емоційно-вольову, творчу сфери особистості; ознайомлюються з навчальним матеріалом, ресурсним забезпеченням уроків музичного мистецтва; вивчають методику проведення уроку музичного мистецтва, спостерігають за організацією різних форм та видів музичної діяльності на уроці; вивчають систему позаурочної роботи з музичного мистецтва в ЗЗСО (роботу музичних гуртків, планування масових заходів).

Практиканти ознайомлюються з методами, технологіями, якими має оволодіти фахівець в сфері музичної освіти: вербальні, демонстраційно-образні, практичні, інтерпретаційно-творчі, стимулювання та активізації мистецької, зокрема музичної діяльності; методики організації виховної роботи засобами мистецтва, інтерактивні, інтегративні, евристичні та ін.

Студенти-практиканти за рекомендованим зразком розробляють плани уроків музичного мистецтва, плани занять музичних гуртків; моделюють освітнє середовище, яке сприяє гармонійному розвитку учнів, відбираючи для цього конкретний зміст і засоби педагогічного впливу; підтримують у класі сприятливий психологічний клімат, забезпечують охорону здоров'я учнів; з'ясовують ефективні педагогічні умови для успішного навчання та виховання учнів; розробляють фрагменти уроків музичного мистецтва, враховуючи при цьому вибір методів навчання і виховання, вікові та індивідуальні особливості учнів, рівень розвитку учнівського колективу.

Студенти можуть залучатися до участі у методичних, науково-практичних заходах вчителів музичного мистецтва міста та області.

Підсумковий етап

Здобувач-практикант на момент закінчення практики оформлює звітну документацію (план практики; аналіз уроку музичного мистецтва; конспект уроку музичного мистецтва; аналіз системи позаурочної роботи з музики; добірка дидактичних матеріалів (вправи, пісні, музичні ігри тощо); звіт про проходження навчальної (пропедевтичної) практики із спеціальності).

Здобувачі освіти беруть участь у підсумковому обговоренні результатів практики.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

У структурі навчальної дисципліни передбачено виконання індивідуального науково-дослідного завдання – проект (презентація). Завдання орієнтоване на самостійне поглиблене вивчення програмового матеріалу.

Орієнтовна тематика завдань:

- ✓ Розробка та виготовлення наочних (мультимедійних) дидактичних матеріалів для проведення уроку музичного мистецтва.
- ✓ Підготовка методичного коментаря (тези) до індивідуальної добірки дидактичних матеріалів (пісень шкільного репертуару, вправ, музичних ігор тощо).
- ✓ Реферат на тему, обрану з рекомендованої проблематики сучасної музичної педагогіки (тези доповіді)

ОБОВ'ЯЗКИ ОРГАНІЗАТОРІВ ПРАКТИКИ І ЗДОБУВАЧІВ-ПРАКТИКАНТІВ

Кафедральний керівник практики:

- добирає бази для проходження практики;
- укладає разом із керівником практики угоди з закладами загальної середньої освіти, які є базами для проведення навчальної практики;
- згідно з угодами, укладеними між університетом і базовими закладами та відношеннями щодо проведення практики, проводить розподіл здобувачів-практикантів;
- бере участь у розробці програми практики, працює над її вдосконаленням;
- забезпечує проведення настановних та підсумкових конференцій, захисту результатів практики;
- ознайомлює здобувачів вищої освіти із завданням і змістом, звітністю і критеріями оцінювання результатів практики;
- розробляє методичну документацію із питань практики та надає допомогу викладачам-методистам;
- проходить інструктаж із техніки безпеки та охорони праці у інженера з охорони праці університету;
- проводить інструктаж з техніки безпеки та охорони праці зі здобувачами вищої освіти перед початком практики із обов'язковою реєстрацією у журналі встановленого зразка;
- здійснює загальний контроль за виконанням здобувачами-практикантами завдань практики і правил внутрішнього трудового розпорядку базового закладу;
- узагальнює графік проходження практики здобувачами вищої освіти у школі чи в іншій установі і подає його керівникові практики університету;
- вивчає й узагальнює передовий досвід організації та проведення практики, побажання стейкхолдерів;
- подає заступнику декана факультету з навчальної роботи звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо подальшого вдосконалення та організації її проведення.

Методист практики:

- Укладає програму практики, працює над її вдосконаленням;

- бере участь у настановній та підсумковій конференції і захисті результатів практики здобувачів вищої освіти; відповідає за своєчасну здачу звітної документації факультетському керівникові практики;
- проходить інструктаж із техніки безпеки та охорони праці у інженера з охорони праці університету;
- разом із факультетським керівником проводить інструктаж із техніки безпеки та охорони праці зі здобувачами вищої освіти перед початком практики із обов'язковою реєстрацією у журналі встановленого зразка;
- разом із факультетським керівником практики складає графік проходження практики здобувачами вищої освіти у базовому закладі;
- співпрацює із керівниками від бази практики;
- організовує відвідування та обговорення здобувачами вищої освіти уроків та інших заходів, які проводяться досвідченими фахівцями базового закладу;
- консультує здобувачів вищої освіти щодо виконання завдань із практики;
- спостерігає за роботою здобувачів-практикантів, визначає їх рівень підготовки до професійної діяльності;
- здійснює поточний контроль за практикою здобувачів вищої освіти, вчасно виявляє недоліки та вживають заходи щодо їх усунення;
- контролює вчасне оформлення відомостей на оплату працівникам від бази практики за керівництво роботою здобувачів вищої освіти;
- перевіряє звітну документацію здобувачів вищої освіти та виставляє і виставляє підсумкову оцінку здобувача вищої освіти за практику у визначені види навчальної документації (журнал обліку роботи, відомість, залікову книжку).

Здобувачі вищої освіти університету при проходженні практики зобов'язані:

- взяти участь у настановній та підсумковій конференціях із навчальної практики;
- ознайомитися із програмою практики та дотриматися методичних рекомендацій її проходження;
- пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці перед початком практики із обов'язковою реєстрацією у журналі встановленого зразку;
- своєчасно прибути на базу практики;
- виконати усі види робіт, передбачені програмою практики; суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії і розпоряджень адміністрації закладу, де проходить практика;
- вчасно оформляти документацію і зберігати її на робочому місці та пред'являти на вимогу керівників практики; нести відповідальність за виконану роботу;
- в останні дні проходження практики подати звітну документацію і протягом перших 5 днів після завершення навчальної практики захистити результати практики;

На період практики факультетський (кафедральний) керівник практики призначає **старосту** групи. У його обов'язки входить:

- облік відвідування здобувачами вищої освіти бази практики, уроків та інших заходів,
- ведення журналу практики,
- підготовка необхідної фінансової документації на оплату праці керівникам від бази практики тощо;
- несе відповідальність за дотримання практикантами трудової дисципліни.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, отримує негативну оцінку і відраховується з вищого навчального закладу.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ: ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ Й ОФОРМЛЕННЯ Перелік звітної документації

- ✓ Індивідуальний план / Щоденник практики
- ✓ Педагогічне спостереження уроків – комплексний опис (1)
- ✓ Аспектний аналіз уроків (3)
- ✓ Аналіз позаурочної роботи (1)
- ✓ Аналіз методичної роботи вчителя музичного мистецтва / план-конспект уроку музичного мистецтва (1)
- ✓ Аналіз навчального контенту
- ✓ Аналіз музично-просвітнього заходу (2)
- ✓ Відео-фрагмент уроку (1)
- ✓ Тези доповіді (1)
- ✓ Звіт про проходження практики

Під час проходження навчальної практики здобувач повинен підготувати такий перелік звітної документації: звіт практики, щоденник практики та презентацію до звітної доповіді.

1. Звіт практики. Звіт є основною формою звітності здобувача вищої освіти за практику, він підписується і оцінюється безпосередньо учителем музики, класним керівником. Звіт оформляється за зразком (див. додаток) і захищається здобувачем вищої освіти у присутності групового керівника, методистів. (У друкованому варіанті текст розташовується через півтора міжрядкових інтервали з висотою шрифту в 14 пт., тип шрифту «Times New Roman»).

На титульній сторінці звіту зазначають місце проходження практики, прізвище, ім'я, по батькові, посаду, науковий ступінь і вчене звання викладача – керівника практики від кафедри та від установи-бази практики, а також прізвище, ім'я, по батькові здобувача із зазначенням курсу, спеціальності та дати проходження практики. За титульним аркушем розміщують зміст із зазначенням структурних частин звіту та сторінок.

У звіті узагальнюється виконання завдань та змісту програми практики, аналізується рівень сформованості загальних та спеціальних компетентностей, участь практиканта в освітньому процесі, методичній роботі.

Усі сторінки звіту нумерують. На першій сторінці звіту (титульному аркуші) номер не проставляють.

2. Щоденник практики (див. додаток).

З початку навчальної практики здобувач вищої освіти веде щоденник відповідно програми та завдань практики.

Щоденник має бути у практиканта постійно під час роботи в школі. Відсутність щоденника є порушенням трудової дисципліни на практиці.

У щоденнику вміщуються:

- *Відомості про ЗЗСО*: паспорт ЗЗСО, розклад уроків музичного мистецтва, план роботи музичних гуртків, розклад дзвінків.
- *Календарний графік проходження практики (Індивідуальний план роботи здобувача-практиканта)*, в якому передбачаються основні напрямки роботи здобувача-практиканта на весь термін практики: аналіз уроків музичного мистецтва; вивчення навчально-методичного забезпечення уроків музичного мистецтва; аналіз позаурочної роботи з музики; участь у методичній та дослідницькій роботі. Індивідуальний план має бути затверджений **на першому тижні** практики (підпис методиста та учителя музичного мистецтва).

2. Аналіз уроків музичного мистецтва проведених учителем музичного мистецтва. У освітній практиці широко застосовуються декілька типів (комплексний, повний, короткий, аспектний) і видів (дидактичний, методичний, психологічний, виховний) аналізу уроків. Під час відвідання уроку музичного мистецтва здобувачу-практиканту доцільно старанно фіксувати головні дії вчителя та учнів, а також особисті відчуття (зауваження) Аспектний аналіз уроку необхідно виконати за рекомендованим планом (див. додаток).

3. Аналіз навчального контенту уроків музичного мистецтва. Здобувач-практикант повинен ознайомитись із тематично-календарним пануванням уроків музичного мистецтва та програмовим матеріалом, який використовує у своїй роботі вчитель музичного мистецтва. На основі опрацювання змісту підручника (1-4-класи) необхідно підготувати анотацію (див. додаток) та скласти список пісень за рекомендованою тематикою.

4. План уроку музичного мистецтва. На основі опрацювання сучасних навчально-методичних матеріалів здобувач-практикант повинен розробити план уроку музичного мистецтва (див. додаток).

5. Аналіз позаурочної роботи. Протягом практики здобувачам вищої освіти необхідно вивчити та узагальнити досвід організації позаурочної роботи вчителя музичного мистецтва з учнями. До переліку позаурочної роботи входять: гурткова робота (шкільний хор, вокальний чи інструментальний ансамбль), підготовка і проведення тематичних вечорів, конкурсів,

вікторин, олімпіад і т.п. Аналіз позаурочної роботи слід виконати за рекомендованим планом (див. додаток).

6. **Аналіз музично-просвітницького заходу.** Перебуваючи на практиці здобувачі освіти керуються не тільки планом позакласної роботи навчальної установи, але й повинні проявити ініціативу та, з урахуванням можливостей культурно-мистецького сьогодення, відвідати та проаналізувати музично-просвітницький захід (див. додаток). До переліку видів музично-просвітницьких заходів відносяться: лекція-концерт, концерт-бесіда, музична бесіда, музичні вечори, екскурсія і т.п.
7. **Відео фрагменту уроку музичного мистецтва.** Спостерігаючи за роботою учителя музичного мистецтва здобувач-практикант набуває початковий професійний досвід, який доцільно закріпити у створенні самостійного освітнього продукту (спів, гра на інструменті, виконавська (ритмічна, вокальна, інструментальна) імпровізація, музично-творче завдання тощо).
8. **Індивідуальне науково-дослідне завдання.** Дослідницька діяльність здобувача-практиканта є додатковою частиною самостійної роботи і передбачає виконання реферату (тез доповіді) за темою актуальних питань і проблем музичної педагогіки. Тема дослідження обирається здобувачем вищої освіти самостійно з переліку рекомендованих (див. додаток), але погоджується з керівником практики. Тези можуть бути подані, обговорені та опубліковані на науковій студентській конференції в університеті.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ-ПРАКТИКАНТІВ

Зміст навчальної (пропедевтична) практики зі спеціальності	Кількість годин	Оцінювання (бали)
Участь у настановчій конференції, визначення завдань, змісту, плану практики, вимоги до заліку	2	
Знайомство з адміністрацією закладу загальної середньої освіти, учителем музичного мистецтва.	4	
Ознайомлення з документацією вчителя музичного мистецтва, кабінетом	5	5
Анотація на підручник «Мистецтво»	6	5
Вивчення дидактичних матеріалів (вправи, пісні, музичні ігри тощо). Список пісень патріотичної тематики (або українських народних) для учнів 1-4 класів (письмово).	10	5

Аналіз уроків музичного мистецтва (1 - комплексний опис, 3 - аспектний аналіз)	4	15
Написання плану уроку музичного мистецтва	20	10
Відео музично-практичної роботи (фрагмент уроку).	10	10
Аналіз музично-просвітницького заходу	4	10
Ознайомлення з документацією вчителя музичного мистецтва, кабінетом	5	10
Вивчення системи позаурочної роботи з музики	6	10
Вивчення наукової та методичної діяльності вчителя музичного мистецтва (ІНДЗ)	15	20
Оформлення звіту про навчальну (пропедевтичну) практику. Участь в підсумковій конференції	8	10
Всього годин/балів	90	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ-ПРАКТИКАНТІВ

За результатами проведення навчальної практики здійснюється оцінка якості виконання кожного окремого завдання і документальна фіксація проведеної роботи за 100-бальною системою. Виробнича (педагогічна) практика здобувачів вищої освіти оцінюється диференційовано (залік).

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо практикантом на високому якісному рівні проведені уроки музичного мистецтва (мистецтва), організована змістовна робота позаурочна робота з предмету, усі форми робіт оцінені на «відмінно», здобувач вищої освіти добросовісно виконав усі завдання, поставлені перед ним керівниками практики, охайно оформив та вчасно здав документацію.

Оцінка «добре» виставляється, якщо практикантом на достатньому рівні проведені уроки музичного мистецтва (мистецтва), більшість виконаних завдань практики оцінено на «добре», здобувач вищої освіти добросовісно виконав завдання, поставлені перед ним керівниками практики, акуратно оформив та вчасно здав документацію.

Оцінка «задовільно» виставляється, якщо практикантом більшість завдань практики виконано на «задовільно», документація вчасно здана на перевірку.

Практика не зараховується (оцінка «незадовільно»), якщо здобувач вищої освіти допускав грубі теоретичні та методичні помилки під час проведення уроків, не проводив певні види робіт, передбачених програмою практики, допускав порушення трудової дисципліни, не виконував завдань, поставлених перед ним керівниками практики, вчасно не здав документацію.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аристова Л. С. Методика музичного навчання і виховання. Ч. 2: навч.-метод. посібник. Миколаїв: Іліон, 2021. 444 с.
2. Аристова Л. С. Методика музичного навчання і виховання: навч.-метод. посібник. Миколаїв: Іліон, 2018. 404 с.
3. Гумінська О. О. Уроки музики в загальноосвітній школі: метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010. 105 с.
4. Масол Л. М., Очаковська Ю. О. Предметний тиждень. Музика. У двох частинах. Частина 1: Методичний посібник для вчителів. Харків: Скорпіон, 2005. 80с.
5. Масол Л. М. Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво»: метод. посібник. Київ: Генеза, 2020. 240 с.
6. Нова українська школа: poradnik для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

Допоміжна

1. Виховні системи освітніх закладів: досвід та проблеми: метод. посібник / Укл. Л. М. Архипенко, Л. Л. Маркіна. Дніпропетровськ: Промінь, 2023. 216 с.
2. Гумінська О. О. Уміння вести діалог на уроках музичного мистецтва. Учитель музичного мистецтва. 2015. №2. С.21–25.
3. Гумінська О. О. Формування творчої компетентності вчителя в процесі моделювання уроку музичного мистецтва. Нова педагогічна думка. 2017. №1 (89). С. 98-101.
4. Іова В. Інноваційні методи виховання навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський, 2009. 272 с.
5. Кісільчук І. М. Цікаве музикування на уроках мистецтва в НУШ: метод. посібник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 48 с.
6. Крижановська Т. І., Пелячик І. Ф. Духовна музика в загальноосвітній школі: історія, традиції, новації : навч.-метод. посібник. Рівне : Рівн. друкарня, 2004. 124 с.
7. Масол Л. М. Методика викладання мистецтва в початковій школі. Харків: Веста. 2008.
8. Печерська Е. П. Уроки музики в початковій школі: навч. посібник. Київ: Либідь, 2001. 272с.
9. Пижик Г. Г. Діагностика рівня вихованості учнів. *Виховна робота в школі*. № 9. 2007. С. 20–23.
10. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. Інформ. збірник Міністерства освіти і науки України. 2000. № 22. С. 3-7.
11. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей / кер. І.Д. Бех. Київ, 2018. 40с.
12. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2011. 640с.

- 13.Тарасова О. Педагогічні технології в роботі класного керівника. Тернопіль: Терно-граф, 2006. 224 с.
- 14.Технологія колективного музикування : метод. посібник / упор. О. О. Гумінська. Рівне: РОППО–РДГУ, 2018. 62 с.
- 15.Хлебникова Л. О. Методика хорового співу у початковій школі: метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2006. 216с.

Інформаційні ресурси

1. Всеукраїнська школа онлайн. URL: <https://lms.e-school.net.ua/>
2. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898. URL: <https://zakon.rada.gov>
3. Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Дистанційне навчання «Музичне мистецтво» 5-7 класи. URL: <https://sites.google.com/view/dist-muz-kondratova>
5. Інститут класного керівництва. URL: <http://nauch.com.ua/psihologiya/51386/>
6. Освітні програми для 1–4 класів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
7. Типова освітня програма для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 19.02.2021 № 235. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/80696
8. Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти І ступеня, затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
9. Шкільні підручники <https://pidruchnyk.com.ua>
10. http://www.tnpu.edu.ua/subjects/7426/Metodyka_muz_vux/Index.htm
11. <http://nuwm.rw.ua/kmbg.html>
12. http://ostriv.in.ua/index.php?option=com_content&task=view&id

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет музичного мистецтва
Кафедра музикознавства, фольклору та музичної освіти

ЗВІТ З НАВЧАЛЬНОЇ (ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ) ПРАКТИКИ

практиканта (тки) _____

2 курсу спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

термін практики:
03 по 16 лютого 2025 р.

Рівне – 2025

ЗРАЗОК ПЛАНУ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
НАВЧАЛЬНОЇ (ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ) ПРАКТИКИ

Дата	Години	Зміст практики	Форми звітності
03.02	12.45	Настановча конференція.	Друк (ксерокс) необхідних матеріалів
04.02.	14.30	Знайомство з адміністрацією школи, учителем музики. Вивчення календарних планів вчителя музики, навчального матеріалу програми певного класу на чверть, плану позакласної роботи з музики.	Ксерокс календарних планів, пісень для 1-4 класів
05.02	08.30	Аналіз уроку музичного мистецтва.	Написання конспекту
06.02	08.30	Написання плану уроку на основі переглянутого	Аналіз уроку. Написання конспекту власного уроку на основі переглянутого (А4)
07.02	11.00	Аспектний аналіз уроку	Написання конспекту
08.02	15.30	Аналіз музично-просвітнього заходу	Написання конспекту
10.02	09.25	Аналіз підручників «Мистецтво», написання анотації та укладання дидактичних матеріалів (вправи, пісні, музичні ігри тощо).	Анотація Лепбук (збірник)
11.02	14.10	Ознайомлення з кабінетом музичного мистецтва.	Запис у щоденнику
12.02	10.10	Підготовка відео-фрагменту уроку	Відео-фрагмент
13.02	10.10	Вивчення системи позаурочної музично-виховної роботи з ЗНЗ.	Запис у щоденнику
14.02	12.00	Аналіз наукової і методичної діяльності учителя музичного мистецтва.	Запис у щоденнику. Тези доповіді
15.02	09.35	Написання звіту з навчальної практики.	Запис у звіті
17.02	09.35	Підсумкова конференція	Обговорення, обмін думками та враженнями. Оцінювання звітної документації.

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Вид практики *навчальна (пропедеатична)*

Практикант (ка) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет *музичного мистецтва*

Кафедра *музикознавства, фольклору та музичної освіти*

освітньо-кваліфікаційний рівень *бакалавр*

спеціальність *014 Середня освіта (Музичне мистецтво)*

2 курс

Керівники практики від ВЗО

Керівники практики від ЗЗСО Опанасець Інна Станіславівна

Практикант (ка) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув (ла) в Рівненський ліцей «Гармонія»

Печатка ЗО «___» _____ 20__ року

Директор _____ Пучко Г. Т.

вибув (ла) з Рівненського ліцею «Гармонія»

Печатка ЗО «___» _____ 20__ року

Директор _____ Пучко Г. Т.

Паспорт закладу загальної середньої освіти

Повна назва закладу:

Дата заснування закладу загальної середньої освіти:

Тип навчального закладу:

Форма власності: комунальна

Адреса:

Телефони:

Директор:

Завуч:

Заступник директора з виховної роботи:

Кількість учнів: (2025 р.)

Кількість класів:

Кількість вчителів:

**Розклад уроків музичного мистецтва
учителя Опанасець Інни Станіславівни**

№ Урок у	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
1					
2					
3					
4					
5					
6					
1					
2					
3					
4					
5					
6					

Розклад занять музичних гуртків

	День тижня	Години	Керівник
Хор			
Хор			
Ансамбль			
Ансамбль			
Оркестр			

Розклад дзвінків у 30

№ уроку	І зміна	ІІ зміна
1		
2		
3		
4		
5		
6		

БЛАНК

АНАЛІЗ УРОКУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА (бланк)

практиканта _____

Учитель _____

Клас _____

Тема уроку « _____ »

Тип уроку _____

Хід уроку

[illegible]

ПАМ'ЯТКА ПРАКТИКАНТУ

Спостереження – це спосіб дослідження, при якому описуються різні об'єкти і явища.

Аналіз - це процес пильного дослідження особливостей і специфіки внутрішньо-системної взаємодії.

АНАЛІЗ УРОКУ МИСТЕЦТВА

за різними аспектами

«Розкриття теми уроку»

- Як представлена тема уроку (оголошена, записана на дошці..)?
- Як активізується увага і пізнавальна активність учнів до нової теми?
- Як здійснюється актуалізація знань учнів?
- Як відбувається пояснення нового матеріалу?
- Як проводиться підсумок уроку?

«Драматургія уроку «

- Яка послідовність видів музичної діяльності на уроці?
- Яка емоційна атмосфера на уроці?
- Які прийоми використано для мотивації навчальної діяльності учнів?
- Які прийоми використано для активізації пізнавального інтересу учнів?
- Які міжпредметні зв'язки використано на уроці?

«Використання наочності на уроці «

- Які види наочності використано на уроці?
- Як наочність сприяла розкриттю теми уроку?
- Як оформлені наочні матеріали?
- Яка наочність викликала найбільший інтерес учнів?
- Яка наочність сприяє ефективному засвоєнню інформації?

«Організація музичної діяльності учнів»

- Які види музичної діяльності учнів використовувалися на уроці?
- Наскільки учні зацікавлені музикуванням?
- Чи всі учні залучені до музичної діяльності?
- Які виконавські завдання поставлені учням у процесі музикування?
- Як здійснюється музично-виконавський розвиток учнів?

«Формування теоретичних знань»

- Які поняття загально естетичного характеру учні засвоїли на уроці?
- Які поняття музичної мови та музичної грамоти учні засвоїли на уроці?
- Як здійснювалося пояснення нових понять і термінів?
- Які з вивчених понять та учні зрозуміли та можуть відтворити при необхідності?
- Які з понять були застосовані в процесі музично-практичних дій?

«Слухання музики на уроці музичного мистецтва»

- Як організовано бесіду перед слуханням музики?
- Які питання / завдання сформульовані перед слуханням музики?
- Як підтримується слухова увага учнів?
- Що допомагає учням глибше сприйняти музичний твір?
- Як учні розмірковують про прослуханий музичний твір?

Додаток Е

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ МУЗИЧНО-ПРОСВІТНИЦЬКОГО ЗАХОДУ

У конспекті заходу студент висвітлює такі позиції:

1. Дата і місце проведення заходу.
2. Учасники заходу.
3. Тема заходу.
4. Мета і завдання заходу.
5. Форма проведення заходу.
6. Програма і зміст заходу.
7. Ціннісні установки і художній рівень заходу.
8. Атмосфера проведення заходу та взаємодія з учасниками заходу.
9. Враження і продуктивність заходу.

БЛАНК
**ВИВЧЕННЯ СИСТЕМИ ПОЗАУРОЧНОЇ МУЗИЧНО-ВИХОВНОЇ
РОБОТИ З ЗЗСО**

Які гуртки музично-естетичного спрямування функціонують в закладі загальної середньої освіти? Скільки годин виділено на їх функціонування?

Який графік їх роботи?

Яку документацію з гурткової роботи веде вчитель музичного мистецтва?

Учні якого віку задіяні в роботі гуртків?

В яких конкурсах, оглядах (міських, обласних) можуть взяти участь гуртківці?

В яких загальношкільних заходах задіяний учитель музичного мистецтва?

Які заходи учитель музичного мистецтва готує самостійно (пише сценарій, організовує учнів та учителів)?

Які виховні заходи провів вчитель даного начального закладу?

Бланк

АНАЛІЗ ЗАНЯТТЯ МУЗИЧНОГО ГУРТКА

Дата _____

Гурток _____

Керівник _____

Тема заняття _____

№ з/п	Зміст аналізу	Аналіз відвіданого заняття
1.	Готовність приміщення, наявність необхідного обладнання для організації навчального процесу, використання наочних посібників і сучасних засобів навчання	
2.	Визначення мети заняття, доведення її до дітей, організація початку заняття	
3.	Виховна спрямованість, використання методів виховного впливу на гуртківців. Виховна, розвивальна робота на занятті	
4.	Різноманітність прийомів навчання (методів праці гуртківців) на занятті	
5.	Активність гуртківців у процесі заняття. Розвиток допитливості, творчості, навичок самостійного мислення	
6.	Закріплення здобутих знань, вироблення вмінь та навичок відповідно до профілю гуртка. Повторення пройденого матеріалу. Наявність міжпредметних зв'язків	
7.	Знання керівником психологічних особливостей дітей. Прийоми заохочення і стимулювання гуртківців	
8.	Використання різноманітних форм навчання	
9.	Чіткість в організації заняття раціональне використання часу. Додержання правил техніки безпеки.	
10.	Підбиття підсумків заняття	

ЗРАЗОК

ПЛАН

уроку музичного мистецтва в 2 класі
за підручником «Мистецтво» Л. Масол, О. Гайдамаки, О. Колотило

Тема: «ТРОЇСТІ МУЗИКИ»

Очікувані результати: учні

- ✓ називають склад твоїстих музик;
- ✓ розрізняють на слух звучання скрипки, цимбалів, бубна, барабана, сопілки;
- ✓ розповідають про побутування троїстих музик;
- ✓ комунікують у трійках – створюють гурти троїстих музик;
- ✓ імпровізують на бубнах, маракасах, бубонцях, барабанах у різних складах;
- ✓ складають та виконують ритмічні послідовності на основі ритмічних блоків;
- ✓ виконують образні та танцювальні рухи під музику;
- ✓ демонструють правила співацької постави під час співу;
- ✓ демонструють точність виконання слів та мелодії нової пісні.

ПЛАН

ВСТУПНА ЧАСТИНА

1. Організаційний момент. Музичне вітання «Пролунав дзвінок» О. Гумінської. Перевірка присутніх у формі вокального діалогу-імпровізації.
2. Оголошення теми «Троїсті музики». Мотивація учнів через запрошення в Карпати. Актуалізація знань про українські інструменти.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

3. Пояснення понять «троїсті музики» та ритмічна імпровізація на текст «Скрипка, бубон і цимбали – троїсті музики» (ритмічна вправа з ритм-блоками).
4. Організація музичних гуртів «троїстих музик» (використання трьох елементарних музичних інструментів та інструментальна імпровізація гуртів).
5. Слухання композиції «Троїсті музики» та виконання рухів (на вибір: імітація гри на інструментах, танцювальні рухи, театралізація).
6. Розучування пісні «Ой заграйте дударики» А. Філіпенка.
7. Виконання першого куплету пісні «Ой заграйте дударики» акапельно з танцювальними рухами.

ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

8. Висновки у формі гри «П'ять пальців. Рефлексія (питання щодо особистісного ставлення учнів до змісту уроку, його розуміння).
9. Формувальне оцінювання.
10. Творче домашнє завдання: послухати гру троїстих музик.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ АНОТАЦІЇ НА ПІДРУЧНИК

Анотація – це стисла характеристика документу (видання) з точки зору змісту, структури, призначення та інших особливостей.

Зазвичай анотація складається з трьох частин:

1. Довідка. Бібліографічний опис.
2. Головна частина. Характеристика документа.
3. Підсумкова частина. Висновок щодо застосування.

Вимоги до анотації

1. Лаконізм мови.
2. Логічна структура тексту анотації.
3. Використання безособових конструкцій: («докладно описується...», «коротко розглядається...», «включає...», «коментується...», «повідомляється», «увага приділяється...» тощо)

Рекомендовані питання для аналізу підручника

- ✓ визначте структурні компоненти підручника: текстовий (основний, пояснювальний, додатковий) і позатекстовий (ілюстрації);
- ✓ охарактеризуйте апарат орієнтування (рубрикації, символи, позначення);
- ✓ проаналізуйте організацію засвоєння матеріалу: співвідношення репродуктивних і продуктивних завдань, запитань;
- ✓ дайте оцінку ілюстративному матеріалу.

ЗРАЗОК АНОТАЦІЯ

на підручник «Мистецтво» для 3 класу

Лобова О. В. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 3 класу закладів загальної середньої освіти. Київ : Школяр, 2020. 144 с.

Підручник рекомендовано Міністерством освіти та науки України для учнів 3 класу.

Матеріал підручника структуровано у два розділи (І. РІЗНОВИДИ МИСТЕЦТВ; ІІ. МИСТЕЦЬКІ ЖАНРИ), які послідовно розкривають теми Освітньої програми інтегрованого курсу «Мистецтво». Кожна тема включає теоретичний виклад нового матеріалу з ілюстраціями та рекомендованими формами художньо-творчої діяльності учнів. Умовні позначення на сторінках підручника допомагають зорієнтуватися школярам у дидактичному матеріалі.

Музичний компонент підручника охоплює всі види музичної діяльності (слухання музики, виконавство (вокальне і інструментальне), музично-творчі завдання).

Висновок: зміст підручника забезпечує організацію освітнього процесу та досягнення очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів відповідно їх вікових особливостей.

ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ ІНДИВІДУАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ

1. Професійний імідж учителя музичного мистецтва.
2. Компоненти професійної майстерності вчителя музичного мистецтва.
3. Напрями і види діяльності вчителя музичного мистецтва.
4. Професійна діяльність учителя музики в умовах сучасних викликів.
5. Взаємодія вчителя із учнями на уроці музичного мистецтва.
6. Прийоми стимулювання творчої активності учнів на уроках музичного мистецтва.
7. Засоби мотивації учнів до навчання на уроках музичного мистецтва.
8. Музичні ігри як засіб розвитку комунікативної компетенції учнів.
9. Роль мультимедіа у роботі учителя музичного мистецтва.
10. Розвиток музично-виконавських навичок учнів у позаурочний час.

Вимоги до оформлення тексту тез доповіді: обсяг – 1-2 сторінки, українською мовою, формат А4 (відстань між рядками -1,5; основний текст гарнітура – Times New Roman, кегель – 14, поля: 2 см.; розташування тексту – по-ширині); зверху посередині сторінки – назва роботи; через інтервал, посередині під назвою – ПІБ автора, курс.

ЗВІТ
з навчальної (пропедевтичної) практики
здобувача(чки) вищої освіти

ім'я, по батькові, ПРІЗВИЩЕ

З _____ по _____ 2025 року я проходив (ла) навчальну (пропедевтичну) практику в Рівненському ліцеї «Гармонія» під керівництвом вчителя музичного мистецтва Опанасець Інни Станіславівни.

Під час практики мною були виконані наступні види робіт:

...
...
...
...

Я зрозумів (ла), що сучасний вчитель музичного мистецтва включений у різні форми роботи: ...

На мою думку, професійний рівень сучасного учителя залежить від ...

Пропедевтична практика переконала мене у тому, що сучасний вчитель музичного мистецтва має володіти ...

Дата

_____ *ім'я, ПРІЗВИЩЕ*
практиканта

_____ доц. Тетяна ПРОКОПОВИЧ

ІНСТРУКЦІЯ З ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджую
Ректор Рівненського
державного гуманітарного
університету
проф. Р.М. Постолюкський
Наказ № 19-01 від 05.04. 2023р.

Інструкція №40
з охорони праці для здобувачів освіти під час проведення
навчально – виробничої практики.

м. Рівне

1. Загальні положення

1.1. Для проведення навчальної, виробничої, педагогічної практик вибирають таке підприємство, установу, навчальний заклад, на якому забезпечується повна безпека для здобувачів освіти.

1.2. У своїй роботі керівник практики керується нормативними документами з охорони праці, Законами України «Про охорону праці», «Кодексом законів про працю України», наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України, ректора університету.

1.3. Керівник практики перед початком практики проводить зі здобувачами освіти первинний інструктаж з відміткою в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці для учнів, вихованців, студентів».

1.4. Керівник практики повинен дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку університету, до роботи допускається після проходження інструктажу з питань охорони праці з записом в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці», проходити навчання та перевірку знань з питань охорони праці в терміни згідно чинного законодавства- один раз на три роки.

1.5. Керівник практики повинен дбати про захист своїх персональних даних, свою безпеку і безпеку оточуючих.

1.6. При виконанні професійних обов'язків на керівника практики можуть впливати такі фактори:

- висока психофізіологічна напруга;
- висока концентрація уваги;
- небезпека ураження електрострумом;
- недотримання температурного режиму в навчальному приміщенні;
- падіння.

2. Вимоги безпеки перед початком проведення практики.

Здобувач освіти зобов'язаний:

2.1. Перед початком практики пройти інструктаж з питань охорони праці з відміткою в «Журналі реєстрації інструктажів».

2.2. Ознайомитись із загальною характеристикою і правилами внутрішнього розпорядку підприємства на якому буде проходити практику.

2.3. Кількість здобувачів освіти, які одночасно беруть участь в проходженні практики не повинна перевищувати 25 осіб.

2.4. Проходи, виходи утримувати вільними, підхід до первинних засобів пожежогашіння утримувати вільним.

2.5. Вирушаючи на практику мати при собі аптечку першої медичної допомоги, запас питної води, вибрати безпечний маршрут руху.

3. Вимоги безпеки під час виконання практики.

3.1. З прибуттям на підприємство(навчальний заклад, тощо) керівник практики проводить перекличку здобувачів освіти і відмічає відсутніх, здобувачам освіти проводиться інструктаж з питань охорони праці на робочому місці, з відміткою в «Журналі реєстрації інструктажів», ознайомлюють з правилами внутрішнього трудового розпорядку даного підприємства.

3.2. Під час проведення практики в польових умовах забороняється розпалювати багаття, ходити босоніж, вживати воду з відкритих водойм, перебувати на відкритих майданчиках під час дощу, грози і туману.

3.3. При проходженні практики в комп'ютерних класах здобувачі освіти необхідно дотримуватись вимог з охорони праці, а саме:

- не торкатися руками штепсельного з'єднання, розеток;
- самовільно підключати оргтехніку, виконувати ремонт пристроїв;
- залишати увімкнене в електромережу обладнання;
- допускати на робоче місце сторонніх осіб.

3.4. При проходженні практики в майстернях, на станках необхідно виконувати ту роботу, яка затверджена керівником практики, під наглядом майстра або завідувача майстернями, використовувати індивідуальні засоби захисту.

3.5. Повідомляти керівника практики, відділ охорони праці університету про нещасний випадок, що стався зі здобувачем освіти, співробітником, приймати участь у розслідуванні нещасного випадку та виконанні заходів щодо усунення причин, що призвели до нещасного випадку.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи під час практики.

Здобувач освіти зобов'язаний:

4.1. Привести в порядок робоче місце, скласти у відведене місце документи, журнали, прилади, інструмент, тощо.

4.2. Вимкнути освітлення, електроприлади від електроживлення, закрити вікна.

4.3. Ключ від аудиторії, лабораторії, кабінету залишити у швейцара.

4.4. Повідомити керівника практики про всі недоліки, що сталися під час практики.

5. Вимоги безпеки в аварійній ситуації.

При виникненні аварії або ситуації, яка може привести до нещасного випадку дії працівника повинні бути спрямовані перш за все на запобігання попаданню в небезпечну зону людей.

Здобувач освіти повинен:

- негайно повідомити про аварійну ситуацію керівника практики, місце її знаходження;
- діяти чітко, без метушні, запобігати проявам паніки серед здобувачів освіти, співробітників;
- евакуювати здобувачів освіти із приміщення швидко, без паніки по шляхах евакуації.
- при пожежі дотримуватись інструкції з питань пожежної безпеки.

В залежності від виду аварії чи характеру аварійної ситуації необхідно повідомити керівництво університету та відповідні служби:

при пожежі- **101**;

швидка медична допомога- **103**;

витік газу- **104**;

електромережі- **69-42-98**;

прорив води- **26-74-44**.

Подальші дії працівника повинні бути спрямовані на локалізацію аварійної ділянки до прибуття на місце аварії відповідних служб.

При нещасному випадку на виробництві одним із головних завдань є надання першої долікарської допомоги.

Необхідно пам'ятати – при ураженні струмом людину необхідно швидко звільнити від дії електроструму: вимкнути електроживлення, якщо немає такої можливості то відтягнути потерпілого сухою дошкою, куском гуми, не допускати використання металевих предметів, а також брати потерпілого за відкриті частини тіла.

При розтягненні зв'язок – на хворе місце кладуть холод, забинтовують і забезпечують потерпілому спокій.

При переломах – накладають шину з підручного матеріалу, забинтовують і доправляють потерпілого до медичного закладу.

При втраті свідомості – виносять потерпілого на свіже повітря, розтебнути гудзики, ремінь, забезпечити спокій.

При кровотечах- накласти тугу пов'язку, при сильних кровотечах – джгут, турнікет, обов'язково вказати годину накладання і доправити до медичного закладу.

Розроблено:

Завідувач виробничої практики:

Погоджено:

Начальник відділу ОП,ТБ та ОЗ:

Начальник юридичного відділу:

 - Мазяр Т.П.

 Шелюк О.В.

 - Костишин В.С.

